

Teknillinen korkeakoulu
Tietojenkäsittelyteorian laboratorio
Harri Haanpää (puh. 5243)

T-79.1001 Tietojenkäsittelyteorian perusteet T (4 op)
Tentti to 26.10.2006 klo 13–16

Merkitse jokaiseen vastauspaperiin:

- Nimi, tutkinto-ohjelma, opiskelijanumero
- Teksti: ”T-79.1001 Tietojenkäsittelyteorian perusteet T 26.10.2006”
- Tarkastettavaksi jättämiäsi vastauspaperien kokonaismäärä

1. Osoita, että kukin seuraavista kielistä on säännöllinen esimerkiksi antamalla sille kuvaus joko säännöllisenä lausekkeena tai äärellisenä automaattina:

- (a) $\{w \in \{0, 1\}^* \mid |w| \geq 2, |w| \text{ on pariton}\}$, 5p.
- (b) $\{w \in \{0, 1\}^* \mid |w| \geq 3, w \text{ alkaa jonolla } 010 \text{ tai päättyy jonoon } 110\}$, 5p.
- (c) $\{w \in \{a, b, c\}^* \mid w \text{ ei sisällä osajonoa } ab \text{ eikä osajonoa } cc\}$. 5p.

2. Tarkastellaan kieltä $L = \{0^i 1^j 0^k \mid j = i + k\}$.

- (a) Esitä yhteydetön kielioppi, joka tuottaa kielen L . 7p.
- (b) Laadi pinoautomaatti, joka tunnistaa kielen L . 8p.

3. Laadi yksinauhainen Turingin kone, joka ratkaisee, onko syöte muotoa wcw , missä $w \in \{a, b\}^*$. Esitä koneen laskenta syötteillä $abab$ ja $abcab$. 15p.

4. Tarkastellaan aakkoston $\{0, 1\}$ merkkijonoja. Olkoon $n_0(w)$ merkkijonon w sisältämien 0-merkkien lukumäärä. Olkoon $L_1 = \{0^i 1^j \mid i > j \geq 0\}$ ja $L_2 = \{w \mid n_0(w) \leq 3\}$. Mitkä seuraavista kielistä ovat säännöllisiä? Perustele vastauksesi täsmällisesti.

- (a) L_1
- (b) L_2
- (c) $L_1 \cup L_2$
- (d) $L_1 \cap L_2$

15p.

Yhteensä 60p.